# HORSKÉ SANATÓRIUM TRANGOŠKA – REKONŠTRUKCIA A PRÍSTAVBA

## ZÁVEREČNÉ STANOVISKO
(Číslo : 4149/04-1.6/db)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

## I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

**1. Názov**
Občianske združenie Trangoška

**2. Identifikačné číslo organizácie**
37 948 687

**3. Sídlo**
Horský hotel Trangoška, Horná Lehota, 977 01 Brezno

## II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

**1. Názov**
Horské sanatórium Trangoška – rekonštrukcia a prístavba

**2. Účel**
Účelom navrhovanej činnosti je zmena horského hotela Trangoška v centrálnej časti Nízkych Tatier - rekreačnej oblasti Chopok - juh, na klimatickú liečebňu „Horské sanatórium Trangoška" formou rekonštrukcie a prístavby.

**3. Užívateľ**
Občianske združenie Trangoška

**4. Umiestnenie**
Miestom realizácie navrhovanej činnosti je lokalita Trangoška na k. ú. obce Horná Lehota (parcely č. 1951, 1952/1, 1952/2, 1952/3, 1952/4, 1954), okres Brezno, Banskobystrický kraj. Areál horského hotela Trangoška (nadmorská výška 1073 – 1106 m n. m.) leží v uzávere doliny Bystrá medzi dvoma horskými potokmi - Trangoška a Bystrianka. Územie je súčasťou Národného parku Nízke Tatry s tretím stupňom ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

**5. Termín začatia a ukončenia**
jún 2005 – december 2006

**6. Stručný opis technického a technologického riešenia**
V areáli súčasného horského hotela sa okrem dvoch objektov na ubytovanie nachádzajú garáže, hospodárske objekty, objekty inžinierskych sietí a rozvodov, okružná komunikácia, spevnené aj nespevnené parkovacie plochy, altánky, prístrešky a iné drobné

stavby. Navrhovaná činnosť sa bude realizovať v rámci pôvodného areálu horského hotela na pozemku o výmere 5089 $m^2$. Horské sanatórium Trangoška bude tvoriť centrálny objekt, pričom viaceré objekty (ubytovacia chata, garáže, dielne, cesty a chodníky v dotyku s výstavbou) budú asanované. Trasy inžinierskych sietí, ich ochranné pásma a ochranné pásma komunikácií budú rešpektované. Navrhovaný objekt pozostáva z 5 nadzemných a 1 podzemného podlažia (úžitková plocha 4 532 $m^2$) o rozmeroch 46,300 x 16,300 x 18,925 m.
*1. podzemné podlažie* – čiastočne zapustený suterén, kde budú umiestnené hospodárske priestory (šatne pre zamestnancov, sklady a obslužné miestnosti), technické priestory (elektrokotolňa, strojovňa vzduchotechniky), športovo-rehabilitačné priestory (fitnes a „Vodný svet" so saunami, bylinkovými inhaláciami, bazénom s výrivkou, masážnym kútom a odpočivárňou) a spoločenské priestory (bowling, nočný klub – 35 stoličiek).
*1. nadzemné podlažie* – vstup návštevníkov bude bezbariérový z prístupovej cesty a parkoviska do vstupnej haly s recepciou a lobby barom s krbom, reštauráciou (90 stoličiek), miestnosťou lekára s čakárňou, hlavným vertikálnym jadrom a pomocnými priestormi. Druhú časť tohto podlažia tvoria prevádzkové priestory (kuchyňa s pomocnými priestormi, sklady, šatne zamestnancov, denná miestnosť a kancelárske priestory).
*2. – 4 nadzemné podlažia* – ubytovacie priestory v kombinácii dvojlôžkových (39) , jednolôžkových izieb (6) a apartmánov (6) v koncových častiach podlažia.
*5. nadzemné podlažie* – kongresové centrum s kontaktom na terasu a vlastným hygienickým zariadením. Kongresová časť je oddelená od ubytovacej časti zamestnancov (2 x 1-lôžková izba, 4 x 2-lôžková izba), ktorej súčasťou je aj byt správcu zariadenia (1 x 3 postele).

Navrhovaná kapacita objektu je 109 ubytovaných osôb (96 postelí hostia + 13 postelí personál).

Šesť podlažná stavba je navrhnutá ako jeden dilatačný celok železobetónového skeletu s bezprievlakovými stropmi, doplnený železobetónovými stužujúcimi stenami hrúbky 0,20 m v obidvoch smeroch, ktoré zabezpečujú celkovú tuhosť objektu. Zvislé nosné konštrukcie sú navrhnuté železobetónové stĺpy a steny, ktoré podopierajú stropnú dosku. Vodorovné nosné konštrukcie sú navrhnuté železobetónové bezprievlakové dosky hrúbky 0,22 m, na rozpon do 7,20 m., schodiská sú uvažované ako monolitické (B30). Výplňové murivo je z pálenej tehly hr. 450 mm, vnútorné priečky sú hrúbky 250, 150 mm.

Vnútorná kanalizácia je navrhovaná ako delená na dažďovú a splaškovú. Kanalizácia zo spevnených a parkovacích plôch bude zaústená do ORL, následne do dažďovej kanalizácie a recipientu Bystrianka. Odpadové vody z kuchyne budú odvedené tukovou kanalizáciou cez lapač tukov. Splaškové odpadové vody budú odvedené do ČOV a následne do dažďovej kanalizácie a recipientu. Jestvujúca ČOV BC 18 je morálne a technicky zastaralá a tiež kapacitne nepostačujúca. Na základe vypočítaného množstva splaškových odpadových vôd je navrhnutá rekonštrukcia – výmena jestvujúcej ČOV. Navrhované čistenie odpadových vôd bude v ČOV Topas s výkonom 25 $m^3$/deň, ktorá bude osadená v mieste existujúcej ČOV. Rekonštrukciou objektu je predpokladaný nárast splaškových odpadových vôd o cca 35 %. Vzhľadom na zastaranosť kanalizačného systému (nie je zaručená tesnosť) na základe skúšky tesnosti, prípadne monitoringu sa uvažuje s opravou, resp. výmenou kanalizácie. Počet navrhovaných parkovacích miest na povrchu je 22 a v objekte (garáž) 3. Dopravné napojenie je zo štátnej cesty II/584 obec Bystrá – horský hotel Srdiečko.

## III. OPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

### 1. Posúdenie správy o hodnotení

Zámer „Horské sanatórium Trangoška – rekonštrukcia a prístavba" vypracovala organizácia EKOTRADE HT, s. r. o., Okániková 6, 811 04 Bratislava, riaditeľ Ing. Jozef Trangoš, zodpovedný riešiteľ Ing. arch. Ján Hušťák, CSc., v novembri 2004.

Navrhovateľ, Občianske združenie Trangoška, predložil zámer vypracovaný podľa § 7 a prílohy č. 2 zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") Ministerstvu životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR"), listom zo dňa 30.11. 2004.

Zámer svojimi parametrami spadá podľa prílohy č. 1 zákona do kategórie činnosti č. 15 – Účelové objekty na šport, rekreáciu a cestovný ruch, položka č.1 – Výstavba športových, rekreačných a turistických ubytovacích zariadení vrátane kempingov a iných objektov, hotelové komplexy a súvisiace zariadenia, časť A - povinné hodnotenie v chránených územiach, bez limitu. Okrem toho svojimi parametrami spadá aj do kategórie činnosti č. 10 - Vodné hospodárstvo, položka č. 6 - Čistiarne odpadových vôd a kanalizačné siete, časť B – zisťovacie konanie.

MŽP SR na základe odôvodnenej písomnej žiadosti navrhovateľa upustilo od požiadavky variantného riešenia zámeru listom č. 4149/04-1.12/db zo dňa 14.12.2004.

MŽP SR rozoslalo zámer podľa § 8 zákona na zaujatie stanoviska všetkým subjektom procesu posudzovania.

Na základe vyhodnotenia úrovne vypracovania zámeru, doručených stanovísk k zámeru a po zvážení charakteru, rozsahu a predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti MŽP SR v spolupráci s príslušným orgánom a povoľujúcim orgánom určilo podľa § 13 zákona, že správu o hodnotení nie je potrebné vypracovať. O tejto skutočnosti informovalo MŽP SR listom č. 4149/04-1.6/db zo dňa 10. 2. 2004 všetkých účastníkov procesu posudzovania.

V ďalších krokoch procesu posudzovania, podľa § 14 až § 21 zákona, správu o hodnotení nahradil predložený zámer navrhovanej činnosti.

## 2. Posúdenie správy o hodnotení a doručené stanoviská

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR podľa § 8 zákona doručené nasledovné písomné stanoviská účastníkov procesu posudzovania:

***Ministerstvo vnútra SR,*** *sekcia verejnej správy (list č. 207706-2005/00096-02 zo dňa 5.1.2005)*

bez pripomienok.

***Ministerstvo hospodárstva SR,*** *odbor cestovného ruchu (list č. 1498/2004-130 zo dňa 9.2.20005)*

odporúča venovať zvýšenú pozornosť vyššiemu štandardu služieb a využiť závery zo základného rozvojového a marketingového materiálu cestovného ruchu – Regionalizácia cestovného ruchu v SR. Požaduje doplniť údaje na základe vyhlášky č. 419/2001 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried. Zároveň sa prikláňa k zjednodušenému posudzovaniu.

***Ministerstvo školstva SR,*** *sekcia štátnej starostlivosti o šport (list č. CD-2005-1367/2392-1:10 zo dňa 24. 1. 2005)*

upozorňuje na nevyhnutnosť vyžiadania súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny v prípade organizovania podujatí v tejto lokalite s účasťou vyššou ako 50 osôb. V stanovisku konštatuje aj vysoko pozitívne stanovisko k realizácii zámeru Krajského športového centra v Banskej Bystrici.

***Ministerstvo životného prostredia SR,*** *odbor koncepcií a vodného plánovania (list č. 1075/2004 – 4.1 zo dňa 26. 1. 2005)*

upozorňuje že chýba prehľadná situácia s vykreslením kanalizácie, jej napojenie na existujúcu ČOV s následným zaústením do recipientu, ktoré žiada zohľadniť v ďalšom stupni projektovej dokumentácie a zámer odporúča postúpiť na ďalšie konanie.

***Obvodný úrad životného prostredia v Brezne***

*Útvar štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 02/rôz/05 Koj zo dňa 14. 1. 2005)*

odporúča variant vlastného technického riešenia zámeru realizovať a nevyžaduje predložený zámer ďalej posudzovať.

*Útvar štátnej vodnej správy (list č. vyj/05/2005 zo dňa 12. 1. 2005)*

požaduje:

- osadiť novú ČOV s technológiou čistenia odpadových vôd na úrovni súčasného technického pokroku a nie rekonštrukciu pôvodnej ČOV;
- vhodným spôsobom zabezpečiť spevnené plochy určené na parkovanie aj proti priamemu priesaku dažďových vôd znečistených ropnými látkami do podložia – do podzemných vôd;

- na čistenie vôd z povrchového odtoku použiť odlučovač ropných látok s dočisťovacím stupňom do 0,5 mg NEL/l vyčistených dažďových vôd na výstupe z ORL;
- pri demontáži nádrží na vykurovací olej a nádrží na propán - bután vykonať účinné opatrenia na zabránenie kontaminácii povrchových a podzemných vôd nebezpečnými látkami.

Konštatuje, že za dodržania daných podmienok realizácia navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie a odporúča postúpiť na vybavenie povoľujúcemu orgánu štátnej správy.

*Útvar štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. vyjadrenie/241/04 zo dňa 30.12.2004)*
upozorňuje na nesprávnu kategorizáciu odpadov kat. č. 19 08 09 – zmesi tukov a olejov z odlučovača oleja z vody obsahujúcej jedlé oleje a tuky (patrí do kat. O) a druh odpadu kat. č. 17 06 05 – stavebné odpady obsahujúce azbest (patrí do kat. N).
Konštatuje, že k zámeru nemá námietky a realizácia stavby nie je v rozpore so záujmami odpadového hospodárstva územného celku okresu Brezno.

*Útvar štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. vyj./68/2004 zo dňa 31.12.2004)*
konštatuje, že realizáciou zámeru nedôjde k vzniku zdroja znečisťovania ovzdušia. Realizácia zámeru bude mať dočasný negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia v dotknutom území (pohyb stavebných strojov a zariadení pri navážaní stavebných materiálov, zemných prácach a pod.). Tento vplyv sa dá čiastočne regulovať vhodnými organizačnými opatreniami počas výstavby. K zámeru nemá námietky.

***Obvodný úrad v Brezne,*** *odbor krízového riadenia (list č. OKR-2004/10-32 zo dňa 20.12.2004)*
súhlasí bez pripomienok.

***Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici*** *(list č. 2004/01885 zo dňa 26.1.2005)*
nemá pripomienky a navrhuje, aby činnosť nebola ďalej posudzovaná.

***OR Hasičského a záchranného zboru v Brezne*** *(list č. ORHZ-1016/OPP-2004 zo dňa 20.12.2004)*
oznamuje, že podľa zákona č. 314/2001 nie je kompetentné hodnotiť a vydávať stanoviská z hľadiska vplyvu na životné prostredie. Podľa uvedeného zákona sa k stavbe vyjadrí v rámci stavebného konania.

***Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja*** *(list č. 220/2005 zo dňa 5.1.2005)*
súhlasí a odporúča, aby zámer nebol ďalej posudzovaný.

***Správa Národného parku Nízke Tatry v Banskej Bystrici*** *(list č. NAPANT 2178/04-107/2 zo dňa 30.12.2004)*
nemá pripomienky k predloženému zámeru a má za to, že predmetný zámer nie je potrebné ďalej posudzovať. K jednotlivým SO sa vyjadrí v ďalších stupňoch PD, ktoré predložiť na posúdenie.

***Obec Horná Lehota*** *(list č. 555/04 zo dňa 13.1.2005)*
súhlasí bez pripomienok.

**3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou**

Verejné prerokovanie sa konalo dňa 18. februára 2005 o $14^{00}$ v zasadačke obecného úradu v Hornej Lehote.

Verejného prerokovania sa zúčastnili okrem zástupcov navrhovateľa spracovateľ zámeru, projektanti, zástupcovia Úradu Banskobystrického kraja, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, Agentúry na podporu rozvoja cestovného ruchu a dvaja zástupcovia dotknutej obce Horná Lehota (starosta obce a poslanec obecného zastupiteľstva). Celkový počet zúčastnených osôb bol 12.

Verejné prerokovanie viedol starosta obce p. Vladimír Bušniak, ktorý prítomných oboznámil s doterajším priebehom procesu posudzovania. So zámerom prítomných oboznámil zástupca projektovej organizácie.

Počas verejného rokovania neboli vznesené žiadne pripomienky. Verejnosť počas celého procesu posudzovania nevyužila možnosť vyjadriť sa k predmetnej činnosti.

## 4. Ostatné závažné stanoviská, pripomienky a odborné posudky

***Posudok podľa § 19 zákona NR SR č. 127/1994 Z. z.***

Posudok podľa § 19 zákona č. 127/1994 Z. z. vypracoval Ing. Daniel Kučera, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z. z. ako fyzická osoba pod číslom 370/2003-OPV.

Posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti vrátane návrhu záverečného stanoviska. Posudzovateľ mal k dispozícii zámer, všetky doručené stanoviská a všetky informácie súvisiace so zámerom.

Posudok a Návrh záverečného stanoviska obsahoval nasledovné zhodnotenie: „Spracovateľ posudku uviedol, že predložený zámer a ani písomné stanoviská nepreukázali skutočnosti, ktoré by znamenali spoločensky neprijateľné riziko vážneho poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia, prípadne by znemožňovali realizáciu zámeru.

Spracovateľ posudku odporúča realizáciu navrhovanej činnosti za podmienky dodržania opatrení uvedených v kapitole 6 zámeru - Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činností a dodržania opatrení, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania".

***Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici*** *(list č. CEI/811/2004 zo dňa 19.1.2005)*

žiada pri stavebných prácach postupovať tak, aby čo v najmenšej miere dochádzalo k tvoreniu eróznych rýh a celkovému rozrušovaniu pôdneho krytu. V prípade ich vytvorenia, resp. iného znehodnotenia územia zabezpečiť ich sanáciu.

Upozorňuje, že obec Horná Lehota nemá vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Upozorňuje že v časti IV. v kapitole 6. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činností nie je navrhnuté opatrenie na odstránenie nepriaznivého vplyvu radónu na zdravie obyvateľstva, pričom na str. 39 zámeru sa konštatuje, že v hodnotenom území objemová aktivita $^{222}$Ra podľa Vyhlášky MZ SR č. 12/2001 Z. z. prekračuje zásahovú úroveň z čoho vyplýva povinnosť vykonať opatrenia proti prenikaniu radónu z podložia stavby.

V závere odporúča nepokračovať v procese posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa § 13 zákona. Vyššie uvedené pripomienky požaduje zapracovať do ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie navrhovanej stavby.

## IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

*Z predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie záujmového územia možno uviesť najmä:*

***Vplyv na podzemnú a povrchovú vodu***

Zdrojom znečistenia podzemných a povrchových vôd môže byť únik palív z motorových vozidiel na obslužnej komunikácii a na parkoviskách pri nefunkčných a zanesených lapačoch ropných látok, netesnosti splaškovej kanalizácie a ČOV, prípadne náhodná kontaminácia nebezpečnými látkami pri demontáži nádrží na vykurovací olej a nádrží na propán - bután. Počas výstavby môžu byť povrchové vody pri prívalových zrážkach znečistené splachmi vyťažených zemín, zeminy zo znečistených komunikácií a sypkých stavebných materiálov. Výstavba lokálne zmení režim (smer a rýchlosť prúdenia) podzemných aj povrchových vôd (úprava brehov potoka Trangoška).

***Vplyv na pôdu***

V rámci realizácie navrhovanej činnosti nedôjde k novému záberu PPF a LPF, pretože sa jedná o rekonštrukciu v rámci pôvodného areálu Horského hotela Trangoška. Možný vplyv predstavujú zemné práce spojené s premiestnením príslušných objemov zemín do nových polôh vo forme návažky alebo zásypu.

**4. Ostatné závažné stanoviská, pripomienky a odborné posudky**

***Posudok podľa § 19 zákona NR SR č. 127/1994 Z. z.***

Posudok podľa § 19 zákona č. 127/1994 Z. z. vypracoval Ing. Daniel Kučera, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z. z. ako fyzická osoba pod číslom 370/2003-OPV.

Posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti vrátane návrhu záverečného stanoviska. Posudzovateľ mal k dispozícii zámer, všetky doručené stanoviská a všetky informácie súvisiace so zámerom.

Posudok a Návrh záverečného stanoviska obsahoval nasledovné zhodnotenie: „Spracovateľ posudku uviedol, že predložený zámer a ani písomné stanoviská nepreukázali skutočnosti, ktoré by znamenali spoločensky neprijateľné riziko vážneho poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia, prípadne by znemožňovali realizáciu zámeru.

Spracovateľ posudku odporúča realizáciu navrhovanej činnosti za podmienky dodržania opatrení uvedených v kapitole 6 zámeru - Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činností a dodržania opatrení, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania".

***Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici*** *(list č. CEI/811/2004 zo dňa 19.1.2005)*

žiada pri stavebných prácach postupovať tak, aby čo v najmenšej miere dochádzalo k tvoreniu eróznych rýh a celkovému rozrušovaniu pôdneho krytu. V prípade ich vytvorenia, resp. iného znehodnotenia územia zabezpečiť ich sanáciu.

Upozorňuje, že obec Horná Lehota nemá vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Upozorňuje že v časti IV. v kapitole 6. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činností nie je navrhnuté opatrenie na odstránenie nepriaznivého vplyvu radónu na zdravie obyvateľstva, pričom na str. 39 zámeru sa konštatuje, že v hodnotenom území objemová aktivita $^{222}$Ra podľa Vyhlášky MZ SR č. 12/2001 Z. z. prekračuje zásahovú úroveň z čoho vyplýva povinnosť vykonať opatrenia proti prenikaniu radónu z podložia stavby.

V závere odporúča nepokračovať v procese posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa § 13 zákona. Vyššie uvedené pripomienky požaduje zapracovať do ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie navrhovanej stavby.

## IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

*Z predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie záujmového územia možno uviesť najmä:*

***Vplyv na podzemnú a povrchovú vodu***

Zdrojom znečistenia podzemných a povrchových vôd môže byť únik palív z motorových vozidiel na obslužnej komunikácii a na parkoviskách pri nefunkčných a zanesených lapačoch ropných látok, netesnosti splaškovej kanalizácie a ČOV, prípadne náhodná kontaminácia nebezpečnými látkami pri demontáži nádrží na vykurovací olej a nádrží na propán - bután. Počas výstavby môžu byť povrchové vody pri prívalových zrážkach znečistené splachmi vyťažených zemín, zeminy zo znečistených komunikácií a sypkých stavebných materiálov. Výstavba lokálne zmení režim (smer a rýchlosť prúdenia) podzemných aj povrchových vôd (úprava brehov potoka Trangoška).

***Vplyv na pôdu***

V rámci realizácie navrhovanej činnosti nedôjde k novému záberu PPF a LPF, pretože sa jedná o rekonštrukciu v rámci pôvodného areálu Horského hotela Trangoška. Možný vplyv predstavujú zemné práce spojené s premiestnením príslušných objemov zemín do nových polôh vo forme návažky alebo zásypu.

vplyvov na životné prostredie je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti podľa osobitných predpisov.

**2. Odporúčaný variant**

Na realizáciu sa odporúča variant činnosti tak, ako je uvedený v zámere, tzn. zmena horského hotela Trangoška v centrálnej časti Nízkych Tatier - rekreačnej oblasti Chopok - juh, na klimatickú liečebňu „Horské sanatórium Trangoška" formou rekonštrukcie a prístavby.

**3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti**

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania pripomienok a stanovísk príslušných, dotknutých a povoľujúcich orgánov, dotknutých obcí, orgánov štátnej správy, verejného prerokovania zámeru, odborného posudku a na základe zámeru sa odporúčajú pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti nasledujúce podmienky:

1. Realizovať opatrenia uvedené v kapitole 6 zámeru - Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činností.
2. V ďalšej príprave navrhovanej činnosti venovať zvýšenú pozornosť vyššiemu štandardu služieb a doplniť údaje o navrhovanej stavbe podľa vyhlášky č. 419/2001 Z. z. ktorou sa upravuje kategorizáciu ubytovacích zariadení.
3. Využiť závery zo základného rozvojového a merketingového materiálu cestovného ruchu – Regionalizácia cestovného ruchu v SR.
4. Odstrániť formálne nedostatky zámeru (doplniť prehľadnú situáciu s vykreslením kanalizácie a jej napojenie na novú ČOV s následným zaústením do recipientu, upraviť kategorizáciu odpadov podľa platného katalógu odpadov a pod.).
5. V rámci projektu pre stavebné povolenie navrhnúť opatrenia na odstránenie nepriaznivého vplyvu radónu na zdravie obyvateľstva.
6. Projektovo pripraviť a stavebne realizovať novú ČOV s technológiou čistenia odpadových vôd na úrovni súčasného technického pokroku.
7. Počas výstavby používať stavebné mechanizmy spĺňajúce všetky požiadavky STN s pravidelnými technickými kontrolami.
8. Počas výstavby určiť manipulačnú plochu pre dočasné uloženie stavebného materiálu a stavebných odpadov.
9. Minimalizovať vplyv na pôdny kryt tak, aby nedochádzalo k jeho rozrušovaniu a k tvorbe eróznych rýh, v opačnom prípade zabezpečiť ich sanáciu.
10. Zabezpečiť spevnené plochy určené na parkovanie aj proti priamemu priesaku dažďových vôd znečistených ropnými látkami do podložia a podzemných vôd (napr. fóliou odolnou voči pôsobeniu ropných látok).
11. Na čistenie vôd z povrchového odtoku (tzn. dažďových vôd) zo spevnených plôch určených na parkovanie použiť odlučovač ropných látok s dočisťovacím stupňom tak, aby zostatkové znečistenie dažďových vôd na výstupe z ORL bolo maximálne 0,5 mg NEL/l.
12. Pri demontáži nádrží na vykurovací olej a nádrží propán butánu vykonať účinné opatrenia na zabránenie kontaminácie povrchových vôd a podzemných vôd nebezpečnými látkami.
13. Zabezpečiť prechodné uloženie komunálneho odpadu, tak aby sa nestal zdrojom zápachu a lákadlom a zdrojom potravy pre zver a zabezpečovať pravidelný odvoz tuhého komunálneho odpadu na určené skládky.

14. Športovo-rehabilitačnú časť hotela (sauna) dispozične riešiť podľa § 4 Vyhlášky MZ SR č. 708/2002 Z. z. o hygienických požiadavkách na zariadenie, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti, zdravotnícku časť (lekár, terapie) riešiť podľa Vyhlášky MZ SR č. 40/1997 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy pre minimálne personálne a materiálno-technické vybavenie niektorých druhov zdravotníckych zariadení.
15. Bazénovú časť riešiť podľa Vyhlášky MZ SR č. 146/2004 Z. z. o požiadavkách na vodu na kúpanie, kontrolu kvality vody na kúpanie a na kúpaliská, ktorá mení a dopĺňa vyhlášku MZ SR č. 30/2002 Z. z.
16. Stravovaciu časť riešiť podľa Vyhlášky MZ SR č. 214/2004 Z. z. o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania.
17. Zásobovanie pitnou vodou zabezpečiť podľa požiadaviek zákona č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z. z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody.
18. Pred začatím prevádzky zdokladovať kvalitu pitnej vody z objektu aktuálnym laboratórnym rozborom.
19. Navrhovanú činnosť zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce Horná Lehota.

## 4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 20 zákona v súčinnosti s Ministerstvom hospodárstva SR, odborom cestovného ruchu; Ministerstvom školstva SR, sekciou štátnej starostlivosti o šport; Ministerstvom vnútra SR, sekciou verejnej správy a Ministerstvom životného prostredia SR, odborom koncepcií a vodného plánovania na základe zámeru, stanovísk účastníkov procesu posudzovania k zámeru, záznamov z verejného prerokovania zámeru a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona a vyhlášky MŽP SR č. 52/1995. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od dotknutých subjektov, expertov a občanov.

V priebehu posudzovania boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činností na životné prostredie, popísané v zámere a v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať v posudzovanom variante, ktorý bol odporučený.

V procese posudzovania sa zistili aj určité negatíva navrhovanej činnosti, ktoré sú popísané v zámere a v kapitole IV, ale pri dodržaní odporúčaných opatrení a udelení všetkých potrebných výnimiek a súhlasov je možné hovoriť o minimalizácii týchto negatívnych vplyvov.

Celkove bolo na MŽP SR, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, doručených 12 písomných stanovísk dotknutých subjektov a 1 záznam z verejného prerokovania zámeru a posudok. Subjekty, ktoré sa vyjadrili, odporúčajú navrhovaný variant a súčasne zapracovať pripomienky predložené k zámeru.

V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

## 5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Pre sledovanie predpokladaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia nie je potrebné spracovať samostatný projekt monitoringu.

Predmetom sledovania budú tie zložky životného prostredia, u ktorých realizácia navrhovanej činnosti spôsobuje zmenu kvalitatívnych charakteristík.

Na základe zhodnotenia súčasného stavu dotknutého územia a identifikácie možných vplyvov v súčasnosti na životné prostredie, sa bude potrebné zamerať predovšetkým na tieto aspekty:

- voda – monitorovanie vypúšťaných odpadových vôd z ČOV a ich látkovú záťaž vo vzťahu k povoleným limitom znečistenia recipientu, kontrolovanie účinnosti lapača tukov, olejov a ropných látok;
- odpady - sledovanie hygieny nakladania s tuhým komunálnym odpadom.

V prípade preukázania prekročenia prípustných limitov pre sledované zložky treba prijať potrebné technické a organizačné opatrenia k zníženiu negatívnych vplyvov.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je, podľa § 36, ods. 3 zákona navrhovateľ povinný, v prípade, ak zistí, že skutočné vplyvy činnosti posudzovanej podľa tohto zákona sú horšie, než sa uvádza v projekte monitoringu a správe o hodnotení, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom určeným v zámere a v projekte monitoringu, v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov, na čo je potrebné navrhovateľa upozorniť.

## VI. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

**1. Spracovatelia záverečného stanoviska**

***Ministerstvo životného prostredia SR***
Ing. Daniela Bugáňová
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

***Ministerstvo hospodárstva SR***
Ing. Gabriel Kuliffay
riaditeľ odboru cestovného ruchu

***Ministerstvo školstva SR***
PaedDr. Stanislav Kosorin
generálny riaditeľ sekcie štátnej starostlivosti o šport

***Ministerstvo vnútra SR***
Ing. Jozef Liška
generálny riaditeľ sekcie verejnej správy

***Ministerstvo životného prostredia SR***
Ing. Vladimíra Parobeková
odbor koncepcií a vodného plánovania

**2. Potvrdenie správnosti údajov**
**Ministerstvo životného prostredia SR**
Ing. Viera Husková
riaditeľka odboru posudzovania vplyvov na ŽP

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
nám. Ľudovíta Štúra 1
812 35 BRATISLAVA
- 14 -

**3. Dátum vydania záverečného stanoviska**
3. 3. 2005